

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. P. Marji 32. Telefon 22-00. Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem słane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Wyjątkowa konjunktura dla budownictwa mieszkaniowego.

Głód mieszkaniowy ma u nas charakter choroby społecznej. Jak każda choroba wymaga ona kuracji. Kuracja zaś woła o lekarza. W tym wypadku lekarzem jest rząd, który pragnie stworzyć warunki, umożliwiające wszystkim mieszkańcom kraju zdobycie własnego dachu nad głową i cywilizowane warunki mieszkaniowe. Od szeregu już lat trwa akcja budowlano-mieszkaniowa. Metody pomocy rządowej jednak zmieniły się, dostosowując do sytuacji kapitałowej w Polsce. W miarę pogłębiania się trudności gospodarczych wzmożła się tendencja do lokaty kapitałów nie w wielkiem a w drobnem budownictwie mieszkaniowym.

Akcja rządu objęła więc swą pomocą kredytową przede wszystkim budowę drobnych tanich domów. W roku ubiegłym na ten cel udzielono 14,5 milionów zł., co pozwoliło na wybudowanie 4.335 domów o 10.126 mieszkańach i o 28.337 izbach. Ogólny koszt budowy tych domów wyniósł blisko 65 milionów zł. Oznacza to, że suma niecałych 15 milionów zł., udzielonych jako pomoc budującym, wprowadziła do obrotu gospodarczego 65 milionów zł. W roku bieżącym rząd rozdzieli 37,5 milionów zł. kredytów, można więc spodziewać się, że wybudowanych zostanie nowych domów za sumę ponad 100 milionów zł.

Trzeba jednak pamiętać, że te 37,5 milionów zł. przeznaczone są na pożyczki drobne, mające dopomagać budującemu własny dom. Budować więc może tylko ten, kto posiada własne oszczędności, własne kapitały choćby skromne. Kto jednak posiada zaoszczędzone pieniądze, zastanawia się zawsze, jak ulokować swój kapitał, aby najlepiej rentował i był najpewniej umieszczony. Taka właśnie najpewniejsza lokata jest budowa własnego domu.

Trzeba tu wyraźnie stwierdzić, że rok bieżący jest wyjątkowo pomyślny dla lokaty kapitału w budownictwie mieszkaniowym. Przede wszystkim koszty budowy spadły przeciętnie o 40 proc. w porównaniu do cen z 1929 r. Jednocześnie wzrosła rentowność kapitału umieszczonego w domu mieszkalnym, która dochodzi obecnie do 10 procent. Jest to niezmiernie wysoki procent i żaden interes przemysłowy ani handlowy, nawet spekulacyjny, tak wysokiego procentu od włożonego kapitału przynieść nie może.

Właściciele domów, względnie mieszkań spółdzielczych, budowanych kilka lat temu biadają nad trudnościami, na jakie natknęli się już po zakończeniu budowy. Nie należy zapominać jednak, że budowali oni domy czy mieszkania własne w okresie najwyższych cen. W związku z kryzysowym spadkiem komornego w nowych domach inwestycje te istotnie stały się nierentowne, zwłaszcza, że były one dokonane w znacznej części z kredytu krótkoterminowego a wysoko oprocentowanego.

Dziś i ich sytuacja uległa bardzo wydatnej poprawie, dzięki konwersji pożyczek, która rozłożyła spłatę długów budowlanych na dłuższe lata i zmniejszyła pokaźnie oprocentowanie. Jednakże jeżeli chodzi o budownictwo, oparte w części na własnym kapitale, a częściowo tylko na kredycie publicznym, oprocentowanym obecnie w wysokości 3 i 3¼ procenta w stosunku rocznym, — to budowa stała się wyjątkowo korzyst-

na lokatą, zwłaszcza przy budownictwie drobnem.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że na wysokie koszty budowy wpływały nie tylko koszty robocizny, wysokie ceny materiałów budowlanych i ich transportu, ale także (szczególnie przy drobnem budownictwie) wszelkie opłaty administracyjne, samorządowe, sądowe, notarialne, hipoteczne i t. p., dalekosięgnęły planów architektonicznych, a przede wszystkim nadmiar czasu, zmarnowanego na załatwianie całego szeregu formalności z budową związanych.

Dziś te formalności zostały usunięte, opłaty administracyjne zaś zostały zredukowane do minimum. Wydatki na plany architektoniczne zostały także zmniejszone. Budujący może bowiem korzystać z opracowanych planów, zatwierdzonych już przez właściwe władze. Oszczędza sobie budujący w ten

sposób nie tylko pieniądze, ale i czas na zatwierdzanie swego indywidualnego planu domu.

Ułatwiona została też dostawa budulca drzewnego z lasów państwowych na warunkach kredytowych, a wreszcie akcja terenowa w miastach, w których istnieją grunty państwowe, została skoncentrowana. Grunty te są parcelowane na wyjątkowo korzystnych warunkach kredytowych i po wyjątkowo niskiej cenie.

Zespół tych wszystkich czynników powoduje tę właśnie wyjątkową konjunkturę dla lokaty pieniędzy w budownictwie mieszkaniowym. Lokata tego rodzaju z chwilą poprawy stosunków gospodarczych, a więc wyższy cen materiałów budowlanych i robocizny, będzie oczywiście mniej korzystna, niż dziś. Jeżeli więc posiadacz choćby skromnego, bodaj pięciotysięcznego kapitału, pragnie zapewnić sobie własny dach nad głową, powinien w dobrze zrozumianym własnym interesie przystąpić do budowy domu jeszcze w bieżącym sezonie budowlanym.

sądem doraźnym decydującymi stały się opinie lekarzy psychiatrów, którzy orzekli, iż ponosi on pełną odpowiedzialność za swe czyny.

Analiza chemiczna wnętrza zamordowanej nie wykazała obecności cjanu potasu.

Eksperti jednak twierdzą, że cjanek jest tak silną trucizną, że zabija człowieka użyta nawet w tak minimalnej dawce, że nie wywołuje reakcji chemicznej w żołądku. Ponieważ sekcja zwłok nie wykazała obrażeń, zadanych Szeffównie za życia, eksperci przyjmują, że została ona najpierw otruta, a potem do piero poćwiartowana.

Aresztowani z Cybulskim Kołodziej-ski (który wynosił poćwiartowane części ciała Szeffówny), oraz Obacz (woźny uniwersytecki, który dostarczył trucizny), występować będą na rozprawie w charakterze świadków.

Przeciwko nim toczą się w dalszym ciągu dochodzenia.

Rozprawa odbywa się przy drzwiach zamkniętych.

232 miliony wplacono już na Pożyczkę Narodową.

WARSZAWA. W sobotę odbyła się konferencja prasowa u komisarza generalnego Pożyczki Narodowej p. min. Staryńskiego, który zakomunikował przedstawicielom prasy ostateczne cyfry, dotyczące subskrypcji Pożyczki Narodowej.

Ogółem subskrypcja Pożyczki Narodowej wyniosła 340 milionów złotych, po uwzględnieniu kursu emisyjnego oraz bonifikacji, wpłata na to winna wynieść około 325 milionów złotych.

Dotychczasowy wpływ pożyczki dla skarbu państwa wynosi już 232 miliony zł., co stanowi około 71 i pół proc. całej sumy pożyczkowej. Należy zauważyć, że większość subskrybentów nie skorzystała z uprawnienia rozłożenia pożyczki aż do czerwca br., lecz spłaca ją w 6 ratach.

Liczba subskrybentów wyniosła ogółem półtora miliona, co wynosi 234 zł., na jedną osobę, przyczem należy uwzględnić bardzo wybitny udział świata pracy, który subskrybował 44 proc. Pożyczki Narodowej.

Dotychczasowe koszty, związane z subskrypcją, są minimalne i wynoszą 2 pro mille, czyli zaledwie 700.000 zł.

Sztandar żałobny na szczycie Alberta I. w Szwajcarii.

BRUKSELA. Do Brukseli przybyli dwaj przewodnicy króla Alberta I w tych rych towarzystwie dokonywał on w Szwajcarii swych ryzykownych wypraw.

Na wiadomość o tragicznej śmierci monarchy jeden z nich wdrapał się na szczyt, który nosił nazwę króla Alberta I i zatknął tam sztandar szwajcarski opuszczony do połowy masztu na znak żałoby po królu Belgów.

„Niech żyje Polska“ — na ulicach Brukseli.

BRUKSELA. Udział Polski na uroczystościach pogrzebowych króla Alberta I i koronacji Leopolda III wypadł bardzo dodatnio. Oficerowie polscy byli przedmiotem ogólnej uwagi i owacji. Z chwilą ukazania się polskich mundurów na ulicach Brukseli rozległy się okrzyki: „Niech żyje Polska! Niech żyje polska armia!”

Generał Konarski, bawiący tu w charakterze ambasadora nadzwyczajnego, był na każdym kroku wyróżniany. W czasie defilady zaproszono go na trybunę królewską, gdzie zasiadły tylko głowy państw i następcy tronu.

Prawdziwy entuzjazm wywołało tu

Groźna sytuacja w Hiszpanji.

PARYŻ. Wrzenie rewolucyjne w całej Hiszpanji coraz bardziej się wzmacnia. W Madrycie, jak również w licznych miastach na prowincji, doszło do licznych krwawych starć między policją a demonstrującymi komunistami, którzy w wielu miejscach splądrowali sklepy i wzniesili pożary.

W Madrycie nastąpiło w ciągu soboty 6 wybuchów bombowych w różnych punktach miasta.

Policja dokonuje masowych aresztowań. Strajk pracowników poczt i telegra-

fów trwa w dalszym ciągu, wobec czego komunikacja pocztowa i telefoniczna, obsługiwana doraźnie przez miejscowe oddziały wojskowe, jest ograniczona do minimum.

Na dziś zapowiedziany został strajk generalny kolejarzy. Władze obsadziły wszystkie punkty węzłowe silnymi oddziałami wojska.

Również wypadki buntu w szeregach wojskowych szerzą się nadal w zagrażający sposób.

Wyniki rokowań Suvicha w Budapeszcie.

BUDAPESZT. Przedmiotem rokowań włoskiego podsekretarza stanu, Suvicha, w Budapeszcie była kwestja zrealizowania planów Mussoliniego, posiadających dwa zasadnicze cele: zapobieżenie Anschlussowi i stworzenie gospodarczo-politycznej równowagi przeciwko dążeniom pangermańskim i panslawistycznym, oraz rozwiązanie kwestji rozbrojeniowej, która jednakże nie odegrała dotąd w rokowaniach budapeszteńskich zbyt wielkiej roli.

Cele Mussoliniego w rokowaniach budapeszteńskich posunęły się o poważny krok naprzód.

Węgry oczekują od Edena, który przy był do Rzymu, poparcia ze strony Anglii swego planu reorganizacji Europy środkowej i dobrowolnej rezygnacji Niemiec z Anschlussu.

Doszło do skutku całkowite porozumienie między Włochami a Francją w kwestji utrzymania nadal niezależności Austrii.

Jeżeli Niemcy będą usiłowały nadal stwarzać z Austrii ogniska niepokoju, to tak Francja jak i Włochy, zdecydują się do energicznej akcji w obronie zagrożonej Austrii.

Wielkie uroczystości w Niemczech.

BERLIN. W całej Rzeszy odbyły się wielkie uroczystości dla upamiętnienia 14 ej rocznicy powstania programu hitlerowskiego oraz zaprzysiężenia kierowników politycznych wszystkich organizacji i formacji stronnictwa hitlerowskiego. Przysięgę tę złożyło w całej Rzeszy około miliona wszystkich kierowników politycznych.

Główne uroczystości odbyły się w Monachjum, gdzie kanclerz Hitler wygłosił wieczorem wielką mowę.

Lwowski Kuerten przed sądem doraźnym.

LWÓW. Dziś rozpoczęła się w tutejszym sądzie rozprawa doraźna przeciwko Hieronimowi Cybulskiemu, który w potworny sposób zamordował dziew-

czynę uliczną, Emilję Szeffównę, zwłoki jej poćwiartował i rozrzucił szczątki w kilku punktach miasta.

Dla postawienia Cybulskiego przed

Odbiornik dwu-lampowy do sieci z głośnikiem

w cenie zł. 195.—

również przybycie mistrza Paderewskiego, który jest w Belgji niezwykle popularny. Wszyscy tu wiedzą o przyjaźni, jaka go łączyła ze zmarłym królem. Niemal wszystkie pisma zamieściły jego fotografie.

Doskonale wypadł również w uroczystościach pogrzebowych udział polskich b. kombatanów, którzy maszerowali ze sztandarami.

Nowy król Belgji ogłosił ogólną amnestję.

BRUKSELA. Pierwszym aktem urzędowym nowego króla Leopolda III będzie ogłoszenie ogólnej amnestji. Ministerstwo sprawiedliwości opracowuje projekt ustawy amnestyjnej, który za kilka dni będzie ukończony. Amnestja ta obejmować ma zarówno przestępstwa politycznych, jak i kryminalnych. Ogłoszenie amnestji nastąpi w pierwszych dniach przyszłego tygodnia.

Polsko-niemiecki pakt o niezaczepności wszedł w życie.

WARSZAWA. W sobotę odbyła się tu wymiana dokumentów ratyfikacyjnych polsko-niemieckiego paktu o niezaczepności z dnia 26 stycznia r.

Przez wymianę dokumentów ratyfikacyjnych układ powyższy wszedł w życie.

Postulaty rządu w nowej konwencji węglowej.

WARSZAWA. Dyrektor departamentu górniczego w Min. Przemysłu i Handlu, p. Peche, zakomunikował z polecenia p. ministra przemysłu i handlu prezydium polskiej konwencji węglowej w Katowicach nowe zasady, na których ma być zorganizowana nowa polska konwencja węglowa od 1 kwietnia b. r.

Rząd chce oprzeć nową organizację przemysłu węglowego na dobrowolnym porozumieniu samych przedsiębiorstw węglowych, ale z uwzględnieniem wszystkich tych postulatów, które są konieczne z ogólnego gospodarczego punktu widzenia.

Wobec tego w nowej organizacji muszą być uwzględnione zarówno interesy eksportu węgla, jak i należyte zorganizowanie rynku wewnętrznego.

Wizyty polskich i sowieckich okrętów wojennych.

WARSZAWA. Jak słychać, toczą się obecnie rozmowy między rządem polskim a sowieckim na temat projektowanych wizyt wzajemnych eskadr marynarki wojennej polskiej i rosyjskiej.

Istnieje podobno projekt, aby wypłynęła z Gdyni do Leningradu eskadra polskiej marynarki wojennej na święto państwowe Sowietów 1 maja. Zaś jako rewizyta nastąpićby miał przyjazd eskadry marynarki wojennej sowieckiej do Gdyni na święto narodowe 3 Maja.

Wrzenie w Niemczech spowodowało sprawę Kłajpedy.

BERLIN. Ostatnie zarządzenia litewskiego rządu i aresztowanie przywódców partji niemieckich, wywołało na łamach prasy niemieckiej istną burzę. Podkreśla się tu, że jest to zamach, godzący w autonomję Kłajpedy.

Wszystkie dzienniki w niezwykle ostrych słowach potępiają represje stosowane przez władze litewskie wobec obywateli niemieckich na terenie Kłajpedy, gdzie istotnie Niemcy pozbawieni zostali prawie wszystkich praw, jakie przyznano im w traktatach.

Na polecenie swego rządu poseł niemiecki w Kownie wręczył rządowi litewskiemu notę, w której rząd niemiecki

Dziś wielka premiera!

Miłość bez słów...

z CHIC SALE i fenomenalnym BUSTEREM.

oraz

Szatański plan z Tom Mixem

w roli głównej.

Wejście dla młodzieży dozwolone.

ki protestuje przeciw ustawie z 8 lutego o ochronie narodu i państwa, która — jak wiadomo — dotyczy terytorjum Kłajpedy.

Aresztowania w Austrii trwają w dalszym ciągu.

WIEDŃ. Liczba aresztowanych w związku z rewoltą socjalistyczną wzrasta z dnia na dzień. W więzieniach brak jest miejsca. Władze szukają obecnie stosownych budynków, któreby mogły zostać zaadaptowane na więzienia prowizoryczne. Przesłuchania aresztowanych trwają codziennie aż do północy.

Były burmistrz Wiednia Seitz i dwaj radni Danneberg i Breitner zostali już kilkakrotnie przesłuchani, a nawet kilka razy skonfrontowani z przywódcami socjalistycznymi. Po ukończeniu śledztwa zostaną oni albo oddani do dyspozycji sądów, albo też przewiezieni do obozów koncentracyjnych.

Władze szkolne w Wiedniu zwolniły ze służby 23 dyrektorów szkół wiedeńskich i 25 nauczycieli za ich przynależność do partji socjal-demokratycznej.

Znany ze swej kampanji przeciw socjalistycznej dziennik wiedeński „Neues Wiener Journal“ wystąpił z projektem zorganizowania w Wiedniu w terminie od 4 do 11 marca b. r. tygodnia zwycięstwa nad marksizmem i austro-bolszewizmem.

Młodzi radykali chcą rozbić rząd Doumergue'a.

PARYŻ. Młodzi radykałowie przygotowują niezwykle ostre wystąpienia na kongresie radykałów w Clermont Ferraud.

Gdyby próba ta udała się, nastąpiłoby rozbięcie gabinetu Doumergue'a. Miałoby to nieobliczalne następstwa polityczne.

Demonstracja „głodomorów“ i komunistów w Londynie.

LONDYN. — Wczorajsze demonstracje bezrobotnych i komunistów Londynu dla uczczenia przybyłych z najodleglejszych części Anglii, Walji i Szkocji tysiąca pięciuset „głodomorów“ przybrały olbrzymie rozmiary. Około godz. 15 na wielkiej otwartej polanie Hyde Parku zebrało się około 50.000 ludzi z czerwonymi sztandarami i transparentami z napisami, skierowanymi przeciw obecnemu rządowi. Z ośmiu ustawionych na placu trybun przywódcy komunistyczni z niezależnej partji socjalistycznej wygłosili przemówienia rewolucyjne.

Około 3.000 policjantów pieszych i konnych czuwało nad bezpieczeństwem i porządkiem, który naogół nigdzie nie został zakłócony.

O godz. 17 demonstracja uległa samowolnej likwidacji, a poszczególne grupy uczestników w porządku opuściły polanę Hyde Parku.

„Latające twierdze“ francuskie budzą obawę w Londynie.

LONDYN. Plany rządu francuskiego, mające na celu wybitne wzmocnienie francuskiego lotnictwa wojskowego, wywołały w angielskich kołach politycznych wielkie zaniepokojenie.

Prasa angielska uderza na alarm, podkreślając, że eskadra francuska nowego typu niszczycielskiego może za jednym lotem dotrzeć do Berlina, Rzymu lub Londynu. Samoloty tego typu można — zdaniem prasy angielskiej — śmiało uważać za latające twierdze.

„Daily Mail“ zapowiada na najbliższą sesję Izby gmin interpelację kilku klubów poselskich w sprawie francuskich planów lotniczych.

Zakłady Radjotechniczne „STATOR“

II Aleja 39, — tel. 14-67.

„Siła“ i „Naprzód“. Lokale tych trzech stowarzyszeń zostały przez władze opieczętowane

— Wysłannik eksportowy warszawskiej Izby przemysłowo-handlowej w Argentynie, uzyskał dalsze zamówienia dla polskich firm włókienniczych, wartości przeszło 200 tys. franków franc. Chodzi tu przede wszystkim o tkaniny bawełniane letnie i zimowe oraz płótna intro-ligatorów.

— Do Berna (Szwajcaria) przybyli dr. Deutsch i dr. Otto Bauer, przywódcy socjalnych demokratów austriackich, którzy dowodzili oddziałami rewolucyjnymi.

— Na obszarze całej Irlandji wydany został zakaz noszenia mundurów tych stronnictw politycznych, które są w Irlandji zakazane. Zakaz ten dotyczy organizacji faszystowskiej „niebieskich koszul“ gen. O'Duffy.

— W Izbie deputowanych zjawił się b. minister spraw wewn., Frot i podał do wiadomości prasy, że wbrew pogłoskom nie opuścił Paryża od pamiętnych wypadków. Wszystkie swe wyjaśnienia Frot pragnie złożyć parlamentarnej komisji śledczej.

— Rybacy helscy wyłowili w pobliżu sygnalowni zwłoki młodego mężczyzny. Jest to prawdopodobnie ciało jednego z członków załogi statku norweskiego „Hardy“, który podczas ostatniej wichury na Bałtyku zatonął z całą załogą u brzegów Jastarni.

— W czasie lotów akrobatycznych nad miejscowością Montlery dwa francuskie samoloty wojskowe zderzyły się na wysokości 800 metrów i spadły na ziemię. Obaj lotnicy ponieśli śmierć na miejscu.

— Przywódca Heimwehry austriackiej, ks. Starhemberg, w wywiadzie przed stawicielem „Petit Parisien“ wypowiedział się za państwem autorytatywnym, korporacyjnym i chrześcijańskim.

— Pacyfikacja Marokka ma wejść w ostatnie stadium. Wojska francuskie pod wodzą generała Hure zajmą masyw górski Antiatlasu, którego ludność opierała się dotychczas władzom francuskim.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Wtorek 27 lutego. Leandre

Nocne dyżury aptek.

W nocy z poniedziałku na wtorek: III Aleja, Narutowicza.

W nocy z wtorku na środę: I Aleja, Wieluńska.

Akademicki Oddział Związku Strzeleckiego. Idąc za wzorem stolicy Związek Strzelecki w Częstochowie przystąpił do zorganizowania Oddziału Akademickiego, do którego będą przyjmowani kandydaci mający ukończoną szkołę średnią.

Zapisy przyjmuje sekretarjat Oddziału Z. S. w Częstochowie ul. Piłsudskiego 19—II piętro, w każdą sobotę i niedzielę od godziny 18—20, w inne dni od godz. 10—12.

Tegoroczna matura według dotychczasowego systemu. Kuratorja szkolne okręgów naukowych przygotowują się do przeprowadzenia egzaminów maturalnych, które w roku bieżącym odbędą się w ciągu miesiąca maja. Tegoroczne egzaminy maturalne odbędą się według starego regulaminu, albowiem reforma świadectw dojrzałości przewidziana jest dopiero po zakończeniu reorganizacji szkolnictwa średniego i po utworzeniu liceów nowego typu.

Fabryki przyjmują robotników. Huta „Raków“ przyjęła do pracy 130 robotników, zwolnionych w dniu 31-y stycznia r. b.

Tartak p. Rajchmana p. f. „Las“ przy ul. Tartakowej zaangażował 50 robotników.

Od 15 b. m. ruszyła po dłuższym postoju iglarnia i zatrudniła kilkudziesięciu robotników.

Nagły zgon. W mieszkaniu własnym przy ul. Kiedrzyńskiej wczoraj o godz. 9 tej zmarła nagle 74-letnia Elżbieta Japorska.

Dźwiękowy „STYLOWY“

Wielki i wspaniały dramat o miłości, zbrodni poświęceniu i cierpieniach namiętnej dziewczyny w filmie p. t.

Zła dziewczyna

W rolach głównych: DOLORES del RIO oraz ED MUND LOVE i inni.

Nad program: **Dotatki dźwiękowe**

